

ØKOKRIM

Den sentrale enhet for etterforskning og påtale av
økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse
FM 06/586 PCB

Vår referanse
2006/00333-2 514

Vår dato
23.10.2006

Høring - forslag til endringer i bokføringsforskriften

Vi viser til høringsbrev av 7. september 2006 vedlagt blant annet Skattedirektoratets brev av henholdsvis 8. februar og 31. august 2006. Vi har følgende merknader i høringen:

Utvidelse av unntak fra hovedregelen om at selger skal utstede salgsdokumentasjon (SkDs brev av 8. februar 2006)

ØKOKRIM slutter seg til uttalelsene i NOU 2002:20 Ny bokføringslov, hvor det blant annet uttales at utvalget prinsipielt mener at krav til å utarbeide salgsdokumentasjon bør være en følge av bokføringsplikten. Etter vår mening er det et viktig prinsipp at det er selger som utsteder salgsdokumentasjon, ikke minst for å forhindre økonomisk kriminalitet av ulik art (f eks skattesvik, momsbedrageri, økonomisk utroskap eller korrupsjon). Skattedirektoratet nevner OK-Fishsaken, hvor Norges største kjente merverdiavgiftsbedrageri ble gjennomført nettopp ved at kjøper utstedte salgsdokumentasjonen. Resultatet ble et tap for staten på nærmere 300 millioner kroner. Det synes klart at kjøpers lovlige adgang til selv – uten medvirkning fra andre – å utstede sin egen dokumentasjon for hva som skal være kjøpt, vil legge til rette for mer økonomisk kriminalitet ved bruk av uriktig salgsdokumentasjon. Det er etter vårt syn viktig å ha tilstrekkelig bevissthet omkring dette når man vurderer en liberalisering av reglene.

På den annen side ser vi de hensyn Skattedirektoratet påpeker, samtidig som vi har merket oss direktoratets dispensasjonspraksis.

Selv om Skattedirektoratets dispensasjonspraksis kan fremstå som liberal, vil den etter vår oppfatning være å foretrekke fremfor så vidt generelle unntak som foreslått. Slik vi ser det vil generelle unntak – uten søknad og individuell behandling – gi økte muligheter for økonomisk kriminalitet gjennom økt omfang av kjøpers utferdigelse av salgsdokumentasjon. Videre vil generelle unntak kunne gi utslag man ikke har hatt foranledning til å forutse på bakgrunn av behandling av dispensasjonssøknader frem til nå. Etter vårt syn bør hensynet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet veie så vidt tungt at ytterligere generelle unntak ikke innføres.

Nærmere om forslaget til forskriften § 5-2-1 tredje ledd nytt pkt. e)

Dersom man velger å gå inn for en liberalisering, vil vi understreke betydningen av at man også gjennomfører de forslag som kan redusere misbruksfaren. Vi tenker da blant annet på krav om skriftlig, underskrevet og oppbevaringspliktig avtale.

Vi foreslår videre at det – dersom unntaket utvides – innføres en bestemmelse om at det må fremgå av fakturaen at den er utferdiget av kjøper, slik det finnes bestemmelse om i Sverige. Dette vil kunne identifisere de tilfeller hvor det etter omstendighetene kan være grunn til ekstra oppmerksomhet fra for eksempel revisor eller Skatteetaten.

Videre foreslår vi en presisering slik at det klart fremgår at det skal dokumenteres om selgeren er registrert i merverdiavgiftsmanntallet *på salgstidspunktet*. Erfaringer fra andre land, blant annet fra Storbritannia, tilsier at det gis en slik presisering for å unngå tvil og for å redusere faren for misbruk ved bruk av ikke oppdatert informasjon.

Etter vår mening bør for øvrig oppbevaringstiden settes til 10 år, særlig på grunn av den nære tilknytningen til salgsdokumentet som primærdokumentasjon.

Med vennlig hilsen

Trond Eirik Schea
ass ØKOKRIM-sjef

Geir Kjetil Finneide
seniorrådgiver

Kopi: Politidirektoratet og riksadvokaten